

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 16-17 października 2015 r. na kierunku „geografia morza i wybrzeża” prowadzonym w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauk o Ziemi, dyscyplinach naukowych: geografia i geologia na poziomie studiów drugiego stopnia realizowanym w formie studiów stacjonarnych na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego

**przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: dr hab. inż. arch. Jeremi Królikowski – członek PKA
członkowie:**

dr hab. Krystyna Dwucet – ekspert PKA

prof. dr hab. Krzysztof Fortuniak – ekspert PKA

mgr Agnieszka Socha-Woźniak – ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia jakości

Maja Bednarzewska – ekspert PKA ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” prowadzonym na poziomie studiów drugiego stopnia na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2014/2015. Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami i studentami ocenianego kierunku, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych. Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu wizytującego.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	Niedostateczne
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		+			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe ¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		+			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		+			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych	+				
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		+			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		+			

¹Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

Ocena w odniesieniu do kryterium 1: w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Przyjęte przez Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego cele kształcenia na kierunku „geografia” są zgodne z misją i strategią Uczelni i Wydziału. Jednostka realizuje dobry program kształcenia na kierunku „geografia mórz i wybrzeża”, wbrew niekorzystnym uwarunkowaniom demograficznym i obniżeniu zainteresowania studiami geograficznymi. Program ten umożliwia studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Efekty kształcenia są w pełni spójne z wybranymi obszarowymi efektami kształcenia, dla obszaru kształcenia, do którego kierunku ten został przyporządkowany i spełniają wymogi określone w KRK. Zostały sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, który funkcjonuje prawidłowo. Metody kształcenia przyjęte w ramach poszczególnych przedmiotów uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, w tym przygotowanie do prowadzenia badań bądź udział w prowadzeniu badań. Czas trwania studiów jest dostosowany do realizacji treści programowych i umożliwia realizację efektów kształcenia. Punktacja ECTS na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z wymogami określonymi w obowiązujących przepisach prawa i uwzględnia nakład pracy studenta. Program studiów uwzględnia też wymagane przepisami 30% liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć do wyboru, jednak ze względu na niewielką liczbę studentów praktyczny wybór przedmiotów jest znacznie ograniczony. Wskazane jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie praktycznych możliwości elastycznego doboru modułów kształcenia. Wskazana jest także intensyfikacja działań prowadzących do większej internacjonalizacji procesu kształcenia. Istotne jest by poprawić komunikację pomiędzy studentami i władzami Wydziału, tak, aby studenci mieli świadomość korzystania ze wszystkich dostępnych możliwości kształcenia np. możliwości uczestniczenia w zajęciach w języku obcym.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1

Studenci są zadowoleni ze stosowanych metod kształcenia, doboru form kształcenia i ich organizacji, jednak wskazali na pewnego rodzaju iluzoryczność przy wyborze przedmiotów dodatkowych (co wynika ze zbyt małej liczby studentów) – być może w zaistniałej sytuacji zasadnym byłaby reorganizacja sposobu wybierania przedmiotów fakultatywnych np. poprzez utworzenie puli przedmiotów do wyboru dla studentów wszystkich kierunków Wydziału, co zwiększyłoby możliwość wyboru interesujących ich przedmiotów. Ponadto sugeruje się poprawić przepływ informacji pomiędzy studentami i władzami Wydziału, tak, aby studenci mieli świadomość i przez to możliwość uczestniczenia w zajęciach w języku obcym.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Koncepcja ocenianego kierunku została opracowana z wykorzystaniem dorobku naukowego pracowników Wydziału oraz prowadzonych przez nich projektów badawczych, a także zaplecza infrastrukturalnego, jak i jego wyposażenia w aparaturę. Treści programowe, tego unikatowego w skali kraju kierunku nawiązują do misji Uczelni, której nadrzędnym celem jest równorzędne prowadzenie niezależnej działalności naukowej i dydaktycznej. Misja US jest realizowana w ujęciu

pięciu celów strategicznych, tj.: rozwój nauki zgodnie z potencjałem i doświadczeniem kadry naukowej oraz podniesienie jakości badań naukowych, podniesienie jakości i poziomu kształcenia, wspieranie rozwoju kapitału intelektualnego Uczelni, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i kulturalnym, podniesienie sprawności i poprawa organizacji Uczelni. Nawiązaniem do strategii Wydziału i Uczelni jest także ukierunkowanie programu studiów na badania związane z problematyką środowisk morskich, nadmorskich i strefy przybrzeżnej, a także obszarów transgranicznych. Zgodnie ze strategią rozwoju w ramach oferty edukacyjno-badawczej, Wydział prowadzi działalność opiniotwórczą i doradczą osadzoną w regionalnej, krajowej i międzynarodowej przestrzeni. Podczas tworzenia koncepcji kształcenia uwzględniono rekomendacje wypływające z „Deklaracji Bolońskiej” oraz wzorce stosowane w wielu ośrodkach zagranicznych. W oparciu o te wzorce opracowano program, który przywiązuje dużą wagę do systemowych zależności środowiska morskiego, lądu i atmosfery oraz ich wpływu na życie gospodarcze i społeczne. Intencją opracowanego programu kształcenia jest także zagwarantowanie studentom dostępu do najnowocześniejszej wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. Ustalenia powyższe oparto o treść dokumentów przedstawionych przez Uczelnię.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1. Opis stanu faktycznego

Niekorzystne jest obecnie dość powszechnie występujące zjawisko związane ze słabym zainteresowaniem kandydatów studiami geograficznymi, dlatego też rozwój Wydziału Nauk o Ziemi US uzależniony jest przede wszystkim od liczby potencjalnych studentów. Plany rozwoju kierunku biorąc pod uwagę istniejące zagrożenia koncentrują się przede wszystkim na wykreowaniu trwałej i ustawicznie doskonalonej oferty edukacyjnej w dziedzinie nauk o Ziemi i dyscyplinach pokrewnych – atrakcyjnej w skali regionalnej, a na niektórych kierunkach (m.in. na geografii morza i wybrzeża) także w skali krajowej i międzynarodowej. Ponadto przewiduje się nawiązanie kontaktów i podpisanie umów o współpracy w zakresie prowadzenia staży i praktyk zawodowych dla studentów oraz uruchomienie studiów z partnerami zagranicznymi – w tym zakresie (tworzenie kierunku w języku angielskim „Marine and Coastal Geosciences” z partnerami z Niemiec) były prowadzone działania (m.in. wystosowano list intencyjny do Uniwersytetu w Greifswaldzie). Istotne dla rozwoju ocenianej jednostki jest tworzenie Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nauk Przyrodniczych US z nowoczesnymi laboratoriami, którego ukończenie przewiduje się w najbliższym czasie (koniec br.), a które pozwoli na prowadzenie innowacyjnych projektów badawczych związanych m.in. z problematyką morską. Program kształcenia ocenianego kierunku studiów został dostosowany w możliwie szerokim zakresie do dorobku naukowego pracowników, co gwarantuje uwzględnienie zmian zachodzących w dziedzinie nauki z której kierunek się wywodzi – a plany rozwoju przewidują m.in. dalsze wspieranie kontaktów naukowych i tworzenie interdyscyplinarnych zespołów badawczych o zasięgu międzynarodowym, których zakres zorientowany będzie na potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego. Rozwijająca się współpraca naukowa stwarza szansę na wykorzystanie w procesie dydaktycznym wykładowców zagranicznych i umożliwia zwiększenie oferty edukacyjnej w języku angielskim. Wydział kontynuuje działania umożliwiające pogłębianie wiedzy, rozwój umiejętności i kompetencji społecznych studentów ocenianego kierunku, dokonując okresowego przeglądu programu studiów i wprowadzając zmiany. Poprzez prowadzenie przez Akademickie Biuro

Karier okresowych badań ankietowych pracodawców na temat ich opinii o przydatności zawodowej programu studiów, możliwe jest jego dostosowywanie do zmieniających się potrzeb regionalnego rynku pracy oraz tworzenie modułów przedmiotów bardzo wyspecjalizowanych. Możliwości takie stwarzają również badania ankietowe studentów oraz absolwentów.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zachodzące we współczesnej nauce oraz konieczność powiązania jej ze sferą gospodarki oraz otoczenia społecznego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1. Opis stanu faktycznego

Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru nauk przyrodniczych. Przyjęte dla kierunku efekty kształcenia odnoszą się do dziedziny Nauk o Ziemi, dyscypliny geografia i geologia, co należy uznać za prawidłowe, mimo iż niektóre, pojedyncze efekty kierunkowe odnoszą się także do obszaru nauk społecznych. Obszarem wiedzy na ocenianym kierunku jest obszar nauk przyrodniczych, jednak pole badawcze niektórych subdyscyplin geografii m.in.: geografii politycznej, osadnictwa, przemysłu opiera się także w pewnej mierze na założeniach metodologicznych nauk społecznych, stąd dodatkowo uwzględniono niektóre efekty z obszaru nauk społecznych, co jednak jest niewłaściwe i wymaga korekty.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.3 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Kierunek „geografia morza i wybrzeża” został prawidłowo wyodrębniony z obszaru nauk przyrodniczych, do którego wskazano właściwą dziedzinę oraz dyscypliny naukowe. Program studiów łączy zagadnienia geologii oraz geografii fizycznej i jej subdyscyplin wraz z zagadnieniami geograficzno-gospodarczymi i społeczno-kulturowymi. Stąd w kierunkowych efektach kształcenia uwzględniono dodatkowo niektóre efekty z obszaru nauk społecznych. Jednak takie przyporządkowanie efektów kierunkowych jest niewłaściwe i wskazuje na kierunek wieloobszarowy. Należy zatem odnieść w całości efekty kierunkowe do obszaru nauk przyrodniczych, dziedziny i dyscyplin definiujących kierunek i wyeliminować odniesienia do obszaru nauk społecznych.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1. Opis stanu faktycznego

Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z efektami kształcenia dla obszaru kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zostały one przyjęte uchwałą Senatu US nr 41/2013 na posiedzeniu w dniu 25 kwietnia 2013r. Zakładane efekty kształcenia

uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. Łącznie opisano 43 efekty kierunkowe, w tym 12 w zakresie wiedzy, 24 w kategoriach umiejętności i 7 kompetencji społecznych. Kierunkowe efekty kształcenie odnoszą się do wszystkich obszarowych efektów kształcenia podanych dla obszaru nauk przyrodniczych. Ze względu na specyfikę geografii i jej podział na geografii fizyczną i społeczno-ekonomiczną, o czym wspomniano powyżej, kilka efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dodatkowo odniesiono do obszaru nauk społecznych, co należy skorygować. Efekty kształcenia zostały szczegółowo i czytelnie przedstawione w załączniku do Raportu Samooceny w zestawieniach tabelarycznych. Dobrze korespondują z nimi sylabusy poszczególnych przedmiotów, uwzględniające specyfikę przedmiotów oraz typy zajęć. Dobrze jest też odniesienie efektów przypisanych do poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych, co pozwala na rzetelną weryfikację nabytej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów.

Zdaniem studentów efekty kształcenia sformułowane zostały w sposób klarowny, a dodatkowe omówienie treści sylabusów przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć, sprzyja zrozumieniu stworzenia efektów. W jednostce nie jest prowadzone kształcenie nauczycieli.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.4 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Opis efektów kształcenia przygotowany został zgodnie z zasadami wprowadzania Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Studenci wizytowanego kierunku mają świadomość funkcjonowania efektów kształcenia, a nawet potrafią określić przykładowe efekty kształcenia dla losowo wybranego przedmiotu i określają je jako zrozumiałe. Jednak efekty kierunkowe należy w całości odnieść do obszaru nauk przyrodniczych, dziedziny i dyscyplin definiujących kierunek i wyeliminować odniesienia do obszaru nauk społecznych.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów

ECTS.*

- 1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*
- 1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*
- 1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.
- 1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.5.1

Jednostka nie prowadzi kształcenia nauczycieli

1.5.2. Program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*. Kontrolę zgodności doboru treści programowych z zakładanymi efektami kształcenia dokonuje się poprzez analizę sylabusów przedmiotów, nad którą czuwa ZKJPK (raz do roku analizowane są programy studiów, pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz z zakładanymi efektami kształcenia i kwalifikacjami związanymi z ukończeniem studiów). ZO na podstawie analizy treści programowych poszczególnych przedmiotów zawartych w sylabusach stwierdza ich zgodność z kierunkowymi efektami kształcenia oraz to, iż uwzględniają one aktualny stan wiedzy związanej z kierunkiem „geografia morza i wybrzeża”.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.2. – w pełni.

1.5.3. Samodzielna praca studenta została ujęta w sylabusach przedmiotów i obejmuje (w zależności od specyfiki przedmiotu) przygotowanie do zajęć, kolokwium, sprawdzianów i egzaminów oraz zapoznanie się z wymaganą literaturą. W ramach prac zaliczeniowych semestralnych lub etapowych studenci przygotowują prace graficzno-opisowe, raporty lub prezentacje. Metody wykorzystywane w procesie kształcenia, w szczególności ćwiczenia, (w tym kameralne), zajęcia laboratoryjne, zajęcia terenowe, konwersatoria oraz proseminaria i seminaria magisterskie sprzyjają aktywizacji studentów i umożliwiają osiąganie założonych efektów kształcenia. Na tego typu formy zajęć program studiów II stopnia przewiduje łącznie 505 godz., w tym na zajęcia laboratoryjne – 225 godz., ćwiczenia terenowe - 45 godz., ćwiczenia konwersatoryjne – 40 godz., co zapewnia aktywny udział studentów w procesie uczenia się. W ramach tych zajęć studenci nie tylko są aktywizowani do samodzielnego i logicznego myślenia ale także do formułowania i analizy problemów badawczych, oraz udziału w pracach badawczych, np. wykonując pomiary, obliczenia, przekroje geologiczne dna morskiego, wykonując mapy batymetryczne, czy interpretując wyniki pomiarów echosondażowych, mapy osadów morskich, wykonując analizy laboratoryjne, dokonując wyboru odpowiednich narzędzi i metod badawczych, wyprowadzając merytoryczne wnioski z przeprowadzonych analiz. Zadaniom tym sprzyja zestaw modułów zajęć ujętych w planie studiów, powiązanych z badaniami naukowymi z zakresu ocenianego kierunku oraz odpowiednia infrastruktura zapewniająca prowadzenie działalności badawczej we właściwych warunkach.

Podczas hospitacji potwierdzono, że stosowane są w adekwatnym wymiarze aktywizujące formy pracy ze studentami. Studenci są odpytywani, zachęceni do zabierania głosu (zwłaszcza na zajęciach typu ćwiczeniowego i konwersatoryjnego); muszą także tworzyć samodzielnie prace mające często

charakter raportów, prezentacji, czy prac graficzno-opisowych z interpretacją wyników. W opinii studentów metody uczenia stosowane przez nauczycieli akademickich zachęcają ich do samodzielnej pracy w domu – czy to poprzez wykonywanie dodatkowych projektów, czytanie specjalistycznej literatury uzupełniającej, czy poprzez przygotowywanie prezentacji. Studenci zainteresowani pogłębionym rozwojem naukowym mają możliwość współpracowania z nauczycielami akademickimi, przygotowywania wystąpień na konferencjach naukowych - otrzymują przy tym niezbędne wsparcie kadry akademickiej.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.3. – w pełni.

1.5.4. Studia II stopnia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” trwają 4 semestry, w trakcie których student przy nakładzie pracy 120 pkt. ECTS (30 pkt. w semestrze) powinien uzyskać wszystkie zakładane efekty kształcenia. Łączna liczba godzin (900) umożliwia realizację treści programowych i dostosowana jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Zespół oceniający stwierdza, że przyjęte rozwiązania są adekwatne zarówno pod względem zgodności z prawem, jak i pod względem realizacji realnych potrzeb kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.4. – w pełni.

1.5.5. Punktacja ECTS nie budzi zastrzeżeń – jest zgodna z zasadami systemu ECTS (1 pkt. ECTS student otrzymuje za 25 godz. pracy, zaś w każdym semestrze 30 pkt. ECTS), dobór liczby punktów jest na ogół dobrze uzasadniony w sylabusach przedmiotów nakładem pracy własnej studenta.

Plan studiów na kierunku „geografia morza i wybrzeża” przewiduje realizację zajęć powiązanych z prowadzonymi na Wydziale badaniami naukowymi, które obejmują praktycznie wszystkie podstawowe dyscypliny z dziedziny nauk o Ziemi, jednak w najszerszym zakresie, realizowane są w obszarze subdyscyplin geografii (geografia fizyczna, społeczno-ekonomiczna, regionalna i teledetekcja), oceanologii (oceanografia biologiczna, fizyczna, geologia morza) i geologii (geologia czwartorzędu, paleogeografia). Łączna liczba punktów ECTS przypisana przedmiotom związanym z prowadzonymi badaniami wynosi 132 ECTS, tj. 73 % ogólnej liczby ECTS.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.5 – w pełni.

1.5.6. W ramach programu kształcenia na kierunkach „geografia morza i wybrzeża” studenci mają możliwość wyboru z listy ujętej w czterech blokach przedmiotów do wyboru, (w tym jeden blok odnosi się do przedmiotów humanistycznych) – za które w sumie mogą uzyskać 20 pkt. ECTS. Poszczególne bloki zawierają od 3 do 4 przedmiotów. Uznając również za przedmioty do wyboru lektorat – wybór z pięciu języków obcych (6 pkt.), seminarium (20 pkt.), proseminarium (1 pkt.), pracownię magisterską (12 pkt.) przygotowanie pracy dyplomowej (10 pkt.) studenci mogą uzyskać dodatkowo 49 pkt. ECTS, co daje w sumie 69 pkt. i stanowi 57,5% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia w ramach przedmiotów/modułów do wyboru.

Studenci zasygnalizowali możliwość wyboru przedmiotów fakultatywnych, jednak z uwagi na małą liczbę słuchaczy nie każdy z proponowanych przedmiotów jest uruchamiany – zazwyczaj możliwe jest uczestniczenie w zajęciach z przedmiotu dodatkowego, który zostanie wybrany przez większość studentów danego roku i kierunku. Dlatego też, w celu urealnienia liczby przedmiotów do wyboru zaleca się podjęcie działań w tym zakresie, np. poprzez zaproponowanie przedmiotów do wyboru dla wszystkich studentów Wydziału z danego poziomu i roku studiów (ogólnowidziałowych).

Ocena spełnienia kryterium 1.5.6 – w pełni

1.5.7. Przewidziane w programie studiów różne formy dydaktyczne – wykłady, ćwiczenia, ćwiczenia terenowe, laboratoryjne, konwersatoria i seminaria obejmują zróżnicowane sposoby prowadzenia zajęć, co zdaniem studentów zapewnia osiągnięcie poszczególnych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zespół Oceniający podziela tę opinię. Na wizytowanym kierunku łączna liczba zajęć dydaktycznych wynosi 900 godz., w tym: 360 godz. przypada na wykłady (40%), 95 godz. to ćwiczenia i konwersatoria, 225 godz. ćwiczenia laboratoryjne, 185 godz. przypada na pracownie magisterskie i seminaria a 45 godz. na ćwiczenia terenowe. Efekty kształcenia przypisane do poszczególnych przedmiotów są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach. Studenci posiadają możliwość zapoznania się z sylabusami, które publikowane są na stronie internetowej kierunku. Obecnie liczebność grup na poszczególnych latach nie wymaga podziału na mniejsze grupy z uwagi na niewielką liczbę studentów, jednak liczebność grup wymaga uregulowania na szczeblu Uczelni z uwagi na fakt, iż Senat US określił jedynie minimalną liczbę studentów dla grup ćwiczeniowych i konwersatoryjnych (nie mniej niż 20 osób),

laboratoryjnych (nie mniej niż 12 osób), terenowych (nie mniej niż 15 osób) itd., Natomiast w przypadku zwiększenia się naboru studentów sytuacja ta może budzić zastrzeżenia, szczególnie odnośnie do liczebności zajęć laboratoryjnych i terenowych, gdzie wymagane są małe grupy ćwiczeniowe. Problem ten podnosili również nauczyciele akademicy na spotkaniu z Zespołem Oceniającym.

W ocenie studentów nieliczne grupy zajęciowe, znacznie podnoszą komfort studiowania, umożliwiają też bardziej indywidualne podejście do studenta.

Ocena spełnienia kryterium 1.5.7. – w pełni.

1.5.8. Program studiów na kierunku geografia morza i wybrzeża (studia II stopnia) nie przewiduje obowiązkowych praktyk zawodowych.

1.5.9. Obecnie w programie studiów na wizytowanym kierunku brak jest przedmiotów w językach obcych. W ubiegłych latach były takie przedmioty i prowadzili je zatrudnieni na Wydziale obcokrajowcy oraz jeden pracownik z minimum kadrowego, jednak ze względu na słabe zainteresowanie studentów, zajęcia te nie zostały włączone do programu kształcenia. W chwili obecnej również studenci nie są zainteresowani uczestniczeniem w zajęciach w języku obcym, co potwierdzili podczas spotkania z Zespołem Oceniającym. Brak zainteresowania ze strony studentów skutecznie utrudnia umiędzynarodowienie programu studiów. Warto jednak podkreślić, iż Wydział podjął wysiłki w celu opracowania programu kształcenia kierunku *Marine and Coastal Geosciences* w języku angielskim, wspólnie z partnerami niemieckimi (*Geographisches Institut, Universität Greifswald, Institut für Ostseeforschung Warnemünde*), którego uruchomienie planowano już w br. akademickim, jednak ze względu na utrudnienia proceduralne po stronie niemieckiej kierunek nie został jeszcze uruchomiony. Studenci Wydziału mają możliwość słuchania wykładów lub referatów wygłaszanych przez często zapraszanych zagranicznych naukowców, w ramach organizowanych cyklicznie „Geo-wykładów”, „Szczecin Climate Seminar” oraz prowadzonych seminariów dla obcojęzycznych doktorantów (*Seminars for foreign PhD-students*). Natomiast studenci zagraniczni przyjeżdżający w ramach programu Erasmus+ odbywają zajęcia w języku angielskim lub niemieckim na zasadzie indywidualnej pracy z wykładowcą. Należy też podkreślić, iż większość pracowników Wydziału zgłosiła deklarację prowadzenia zajęć programowych i do wyboru, w języku angielskim. Na Wydziale istnieje lista przedmiotów do wyboru prowadzonych w języku obcym, jednak zdaniem studentów, są o niej dość słabo informowani. W związku z powyższym zaleca się poprawić przepływ informacji pomiędzy studentami i Władzami Wydziału, tak, aby studenci mieli wiedzę na temat możliwości uczestniczenia w zajęciach w języku obcym. Ponadto zaleca się intensyfikację działań dotyczących umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Ocena spełnienia kryterium 1.5 (z uwzględnieniem podkryteriów 1.5.1 – 1.5.9) – w pełni.

Uzasadnienie oceny

Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie odpowiednich kwalifikacji. Na zajęciach stosowane są różne formy przekazywania wiedzy i kształcenia umiejętności oraz kompetencji. Metody wykorzystywane w procesie kształcenia, w szczególności ćwiczenia audytoryjne, zajęcia laboratoryjne, zajęcia terenowe, konwersatoria oraz proseminaria i seminaria magisterskie sprzyjają aktywizacji studentów i umożliwiają osiąganie założonych efektów kształcenia. W planie studiów ujęte są przedmioty/moduły powiązane z badaniami naukowymi z zakresu ocenianego kierunku. Studenci uczestnicząc w tych zajęciach mają możliwość pogłębiania swojej wiedzy oraz nabywania umiejętności prowadzenia badań naukowych. Studenci mają także możliwość współpracowania z nauczycielami akademickimi, przygotowywania wystąpień na konferencjach naukowych, otrzymując przy tym niezbędne wsparcie kadry akademickiej. W celu urealnienia liczby przedmiotów do wyboru rekomendowana jest uwaga do Władz Jednostki. Ponadto, w celu lepszego umiędzynarodowienia procesu kształcenia zaleca się poprawić komunikację pomiędzy studentami i Władzami Wydziału, (m. in. należy informować i zachęcać studentów do uczestniczenia w zajęciach w języku obcym), a także zintensyfikować inne działania w tym zakresie.

1.6 Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia

kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1. Opis stanu faktycznego

1.6.1. Rekrutacja na kierunek „geografia morza i wybrzeża” odbywa się na podstawie Uchwały Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego w sprawie zasad i trybu przyjęć na pierwszy rok studiów. Od 2015/2016 roku osoby chcące ubiegać się o przyjęcie w poczet studentów kierunku „geografia morza i wybrzeża”, które legitymują się dyplomem ukończenia studiów wyższych z obszaru nauk przyrodniczych rekrutowane są na podstawie oceny na dyplomie ukończenia studiów, a osoby, które ukończyły studia wyższe spoza obszaru zobowiązane są do wzięcia udziału w rozmowie kwalifikacyjnej, której wynik decyduje o ewentualnym przyjęciu na studia. Rejestracja wszystkich kandydatów odbywa się na drodze elektronicznej. W ocenie studentów proces rekrutacyjny jest przejrzysty dla osób, które ukończyły studia z obszaru nauk przyrodniczych, z kolei dość niejasne są zasady przyjęcia dla osób spoza tego obszaru – na stronie internetowej Uczelni w zakładce rekrutacyjnej wskazane są zagadnienia, które będą poruszane podczas rozmowy kwalifikacyjnej, opisane jest także, że za rozmowę można otrzymać punkty od 2 do 5, następnie będą one przeliczone według przelicznika udostępnionego na stronie – nie zostały jednak podane szczegółowe zasady punktacji – za jaką odpowiedź kandydat otrzyma 2 punkty, za jaką 3, a za jaką 4 czy 5 punktów. Ze względu na niewielką liczbę zgłoszonych kandydatów na kierunek „geografia morza i wybrzeża” zostali przyjęci wszyscy kandydaci.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza system studiów są obecnie w fazie tworzenia. Powstał projekt uchwały Senatu w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się. Zgodnie z projektem potwierdzaniem efektów uczenia się zajmie się odpowiednia 3-osobowa komisja powoływana przez Dziekana. W skład Komisji Weryfikującej Efekty Uczenia się wchodzić będą: samodzielny nauczyciel akademicki jako przewodniczący, przewodniczący Zespołu Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia lub koordynator kierunku oraz nauczyciel akademicki zatrudniony na Wydziale. Uchwała ta została przyjęta przez Senat Uniwersytetu Szczecińskiego w dniu 30 kwietnia 2015 roku [Uchwała 44/2015]. Przyjęte rozwiązania należy ocenić pozytywnie.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.6 z uwzględnieniem kryteriów od 1.6.1. do 1.6.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Zebrane przez Zespół Oceniający PKA informacje odnoszące się do zasad rekrutacji zostały potwierdzone także przez studentów obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA. Zaleca się doprecyzowanie kryteriów punktacji rozmowy kwalifikacyjnej tak, aby kandydat miał świadomość dokładnego sposobu oceniania.

Analiza przeprowadzonego postępowania rekrutacyjnego oraz kryteriów rekrutacji określonych w Uchwale Senatu pozwala stwierdzić, iż nie zawierają one przepisów dyskryminujących jakichkolwiek grup kandydatów, oparte są na zasadzie równych szans w podjęciu kształcenia na wizytowanym kierunku. Prace nad wdrożeniem weryfikacji efektów kształcenia zdobytych poza uczelnią są na etapie tworzenia.

1.7 System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność,

wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Opis stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia. Weryfikacja wiedzy oraz umiejętności obejmuje wszystkie etapy kształcenia i odbywa się poprzez egzaminy w formie pisemnej i ustnej, kolokwia, prace pisemne (eseje, recenzje), sprawdziany, projekty, aktywność w trakcie zajęć praktycznych (laboratoria, ćwiczenia terenowe), a także sprawozdań z przebiegu ćwiczeń terenowych oraz egzamin dyplomowy. Zasady zaliczenia przedmiotu przedstawiane są przez prowadzących na pierwszych zajęciach. Efekty kształcenia z zakresu wiedzy są weryfikowane przede wszystkim poprzez ocenę etapowych osiągnięć studenta (prace pisemne, kolokwia, sprawdziany) oraz egzaminy. Umiejętności są weryfikowane zarówno podczas zajęć prowadzonych na Wydziale (ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, seminariów,) jak i podczas zajęć terenowych. Natomiast zdefiniowane kompetencje społeczne, na kierunku „geografia morza i wybrzeża” mogą być weryfikowane głównie podczas zajęć praktycznych w laboratoriach, prac nad projektami i na ćwiczeniach terenowych. Sposób oceniania prac zaliczeniowych, egzaminów i innych form weryfikowania osiągniętych efektów kształcenia uzależniony jest od specyfiki przedmiotu. Wszystkie stosowane metody weryfikacji każdego z kierunkowych efektów kształcenia zostały szczegółowo zdefiniowane w tabeli załączonej do Raportu samooceny.

Biorąc pod uwagę analizę prac etapowych można stwierdzić, że proces etapowej weryfikacji efektów kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” jest realizowany w sposób właściwy. Na podstawie przedłożonych do wglądu przykładowych prac etapowych Zespół Oceniający stwierdził, że odpowiadają one treściom kształcenia zawartym w sylabusach i weryfikują założone efekty kształcenia. Analiza pytań egzaminacyjnych i kolokwiów stanowiących podstawę zaliczenia realizowanych przedmiotów oraz ich wyników wskazuje, iż umożliwiają one ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności nabycie pogłębionej wiedzy, zaś prace cząstkowe (m.in. projekty, recenzje, opracowania graficzno-opisowe, prezentacje i inne) poza wiedzą weryfikują także umiejętności prowadzenia badań naukowych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia opracowano procedury dotyczące m.in. weryfikacji i dokumentowania efektów kształcenia, oceniania studentów i sposoby przechowywania prac, oraz procedurę dyplomowania (określającą wymogi merytoryczne, metodologiczne, formalne oraz zasady oceniania prac). Weryfikacji i monitorowaniu stopnia osiągania zakładanych efektów kształcenia sprzyja mała liczba studentów i w ocenie nauczycieli akademickich biorących udział w spotkaniu z ZO, może on być na bieżąco weryfikowany.

1.7.2. Przyjęty na US system weryfikacji efektów kształcenia należy uznać za przejrzysty, jasno definiujący warunki potwierdzania efektów kształcenia na kolejnych etapach oraz uwzględniający wszystkie niezbędne elementy. Oceny efektów w ramach danego przedmiotu dokonuje prowadzący zgodnie z zasadami opisanymi w sylabusie. W sylabusach określono prawidłowo formy weryfikacji efektów. Zasady zaliczenia przedmiotu, w tym ćwiczeń terenowych zostały ujęte również w Regulaminie Studiów (& 34-43) i nie odbiegają one od powszechnie stosowanych praktyk. Klasyczny system ocen zapewnia pełną ewaluację stopnia osiągnięcia przez studenta efektów kształcenia. Zgodnie z zapisami w Regulaminie ukończenie studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia wymaga złożenia pracy dyplomowej i zdania egzaminu dyplomowego. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS wynikających z programu kształcenia oraz spełnienie pozostałych wymagań programowych ujętych w Regulaminie. Szczegółowe uregulowania dotyczące procesu dyplomowania i pracy dyplomowej zawierają & 53 – 60 Regulaminu. Na ocenianym kierunku nie jest prowadzone kształcenie na odległość.

Zdaniem studentów stosowane metody sprawdzania i oceniania w skuteczny sposób weryfikują uzyskiwanie zakładanych efektów kształcenia. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia

jest przejrzysty – studenci są informowani przez nauczycieli akademickich o zasadach zaliczenia każdego z przedmiotów, podawane są im dokładne wymagania, sposób oceniania, punktacja. W ich ocenie są oceniani obiektywnie, mają też możliwość wglądu do prac etapowych. Studenci o terminach egzaminów są informowani z odpowiednim wyprzedzeniem, wyniki egzaminów czy zaliczeń pojawiają się terminowo, a data ewentualnego egzaminu czy zaliczenia poprawkowego ustalana jest z uwzględnieniem czasu koniecznego do nauki na podejście poprawkowe.

2. Ocena spełnienia kryterium 1.7 z uwzględnieniem od 1.7.1. do 1.7.2 - w pełni.

Uzasadnienie oceny

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są przejrzyste, adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w również umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego. W ocenie studentów stosowane metody wspomagają ich w procesie uczenia się. Także w ich ocenie stosowane metody sprawdzania i oceniania w skuteczny sposób weryfikują uzyskiwanie zakładanych efektów kształcenia. Studenci wskazali również, że sposoby weryfikowania efektów kształcenia zależne są od specyfiki przedmiotu – stwierdzili, iż czasem konieczne jest sporządzenie pracy pisemnej, projektu, czasem współpraca w grupie. Poza tym na podstawie przedstawionych im kilku przykładowych efektów kształcenia potwierdzili, że egzamin czy zaliczenie konstruowane są tak, aby osiągnięcie każdego z nich można było zweryfikować.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Jednostka dysponuje bardzo dobrą kadrą naukową, prowadzącą badania naukowe w obszarze wiedzy, w dziedzinach, do których przypisany został kierunek studiów. Minimum kadrowe nie budzi wątpliwości. Zbieżność kierunków badawczych z profilem studiów jest gwarantem wysokiej jakości przekazywanych na zajęciach treści merytorycznych i pozwala na osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Polityka kadrowa jest prowadzona prawidłowo.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2

Utrudnienia w pracy naukowo-dydaktycznej wskazywane przez nauczycieli akademickich wizytowanego kierunku wynikają z uregulowań ogólnouniwersyteckich. Celowe jest, aby władze Uczelni podjęły działania mające na celu wyeliminowanie niedogodności wynikających z daleko posuniętej biurokracji szkolnictwa wyższego.

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

1. Opis stanu faktycznego

Minimum kadrowe na kierunku „geografia morza i wybrzeża” stanowi 12 nauczycieli akademickich w tym 5 profesorów tytularnych, 1 doktor habilitowany i 6 doktorów. Liczba nauczycieli i struktura minimum kadrowego odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum kadrowego posiadają dorobek naukowy w zakresie geografii bądź geologii, niejednokrotnie ukierunkowany na problematykę obszarów morskich i przybrzeżnych, udokumentowany publikacjami naukowymi, w

szczególności publikacjami w ciągu ostatnich 5 lat. Ze względu na niewielką liczbę studentów kierunku „geografia morza i wybrzeża” (32 osoby) stosunek pracowników stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów wynosi aż 1:2,7 co stwarza znakomite warunki realizacji programu kształcenia i indywidualizacji procesu dydaktycznego.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Minimum kadrowe jest odpowiednie zarówno co do liczb jak i dorobku naukowego w zakresie geografii morza i wybrzeża. Liczbowa relacja pracowników naukowych do studentów jest znakomita.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

1. Opis stanu faktycznego

Program studiów i zakładane efekty kształcenia znakomicie wpisują się w badania naukowe nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Wszyscy pracownicy stanowiący minimum kadrowe to geografowie lub geologowie prowadzący w tych dyscyplinach badania, udokumentowane poprzez publikacje naukowe, uczestnictwo w konferencjach czy realizację projektów badawczych. Pracownicy stanowiący minimum kadrowe prowadzą zajęcia o tematyce zgodnej z ich profilem badawczym. Pewne wątpliwości może budzić jedynie powierzenie wykładów z socjologii dr. Łabuzowi, którego zainteresowania badawcze dotyczą procesów i zjawisk geograficznych zachodzących w pasie wybrzeży morskich, jednakże ukończone studia socjologiczne usprawiedliwiają ten wybór. Również w przypadku pozostałych nauczycieli prowadzących zajęcia na wizytowanym kierunku, tematyka zajęć jest zgodna z reprezentowaną specjalnością naukową.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Pracownicy naukowcy stanowiący minimum kadrowe mają potwierdzony odpowiedni dorobek naukowy i prowadzą zajęcia zgodne z ich specjalnością naukową.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Opis stanu faktycznego

Kadra akademicka WNoZ US liczy 77 osób, w tym 10 profesorów, 11 doktorów habilitowanych, 29 doktorów i 27 pozostałych pracowników naukowych. Spośród wymienionych 25 osób prowadzi zajęcia na ocenianym kierunku. W ciągu ostatnich 5 lat 7 pracowników uzyskało stopień naukowy doktora, 3 stopień doktora habilitowanego i 2 tytuł profesorski. Powyższe liczby świadczą o właściwym rozwoju kadry naukowej WNoZ. Polityka kadrowa jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa. Wszyscy pracownicy podlegają okresowej ocenie. Oceny nauczyciela dokonuje Komisja powołana przez Radę WNoZ z częstotliwością nie rzadziej niż raz na dwa lata a nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora zatrudnionego na podstawie mianowania nie rzadziej niż raz na cztery lata. W ocenie brana jest pod uwagę zarówno aktywność naukowa jak i dydaktyczna pracowników, z uwzględnieniem ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć. Procedury oceny są dokładnie sprecyzowane w WSZJK. Procedury te należy uznać za właściwe. W ograniczonym zakresie działają natomiast mechanizmy motywujące. Praktycznie oprócz nagród Rektora, Wydział nie wypracował zdecydowanych mechanizmów premiowania wyróżniających się pracowników, chociaż władze Wydziału zachęcają młodych pracowników do podnoszenia swoich kwalifikacji oferując wsparcie finansowe z tzw. Rezerwy Dziekana. Dobra wymiana międzynarodowa pracowników sprzyja umiędzynarodowieniu kadry, czego wyrazem są wykłady prowadzone przez zagranicznych naukowców.

Obecni na spotkaniu z zespołem PKA pracownicy Wydziału nie zgłaszali uwag do polityki kadrowej

Jednostki, a jako główne czynniki wpływające na jakość pracy naukowo-dydaktycznej wskazywali uwarunkowania zewnętrzne. W szczególności krytyce poddano system KRK powodujący konieczność poświęcenia znacznej części aktywności na działania o charakterze czysto biurokratycznym, niemające realnego wpływu na jakość kształcenia. Stały wzrost obciążeń biurokratycznych pracowników naukowo-dydaktycznych był drugim z mocno podkreślanych czynników zewnętrznych wpływających negatywnie na jakość pracy. Jednocześnie pracownicy zwrócili uwagę na pewne niekorzystne rozwiązania ogólnouniwersyteckie. Należy tu wymienić: brak ustalonej wersji systemu elektronicznego zwiększający nakład pracy biurowej (częste zmiany systemu powodują konieczność ciągłego uaktualniania sylabusów do nowej wersji systemu); brak górnego ograniczenia grup laboratoryjnych; niedoskonały system ankietyzacji studentów (pytania, nieodpowiednie terminy ankietyzacji); utrudnienia w bezpośrednim promowaniu kierunków studiów (promocja musi się odbywać poprzez Uniwersyteckie Biuro Promocji); ograniczenia w możliwościach tworzenia specjalności. Władze uniwersyteckie powinny podjąć działania mające na celu wyeliminowanie tych niedogodności.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.3 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Wydział prowadzi politykę kadrową, która umożliwia harmonijny rozwój kadry dostosowany do profilu Jednostki i potrzeb kształcenia oraz stwarza podstawy umiędzynarodowienia kadry. W opinii pracowników polityka kadrowa Wydziału jest odpowiednia a główne ograniczenia wynikają z czynników zewnętrznych.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

1. Opis stanu faktycznego

Badania naukowe prowadzone na WNoZ US w pełni odpowiadają obszarowi wiedzy i dyscyplinom, do których został przyporządkowany kierunek studiów. Obejmują one większość dyscyplin obszaru nauk o Ziemi w najszerszym zakresie odnosząc się do geografii, w tym zarówno do geografii fizycznej jak i społeczno-ekonomicznej, oceanologii oraz geologii, w szczególności geologii morza, geologii czwartorzędowej i paleogeografii. Potwierdzeniem aktywności naukowej na tych polach jest wykaz 40 zadań badawczych realizowanych przez Jednostkę w ciągu ostatnich 5 lat (zał. nr 4 raportu samooceny) oraz znaczna liczba publikacji w renomowanych czasopismach naukowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.4 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Środowisko naukowe jest bardzo aktywne i twórcze w powyższych dyscyplinach badawczych i w pełni odpowiada obszarowi wiedzy, do którego został przyporządkowany kierunek „geografia morza i wybrzeża”.

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Opis stanu faktycznego

Duża zbieżność działalności naukowej pracowników Wydziału z treściami nauczania zawartymi w programie studiów powoduje, iż wyniki badań są w naturalny sposób implementowane do treści nauczania poprzez osoby prowadzące zajęcia. Cały proces budowy koncepcji kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” opierał się na wieloletnich doświadczeniach pracowników naukowo-dydaktycznych WNoZ. Ze względu na fakt, iż jest to nowy kierunek studiów trudno wskazać konkretne przykłady udoskonalenia programu studiów wynikające z działalności naukowej. Jednakże zaangażowanie studentów w prace badawcze w ramach projektów i realizacji wewnętrznych zadań badawczych wskazuje na wykorzystanie bań naukowych w procesie dydaktycznym, choćby poprzez tematykę proponowanych prac dyplomowych.

2. Ocena spełnienia kryterium 2.5 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Proces budowy koncepcji kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” oparł się na wieloletnich doświadczeniach pracowników naukowo-dydaktycznych WNoZ i w związku z tym, że

działalność naukowa pracowników kierunku „geografia morza i wybrzeża” jest zbieżna z treściami nauczania, wyniki ich badań są bezpośrednio wdrażane do dydaktyki.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia ocena w odniesieniu do kryterium 3: w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Współpraca Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia jest widoczna i wystarczająca do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. W procesie kształtowania koncepcji kształcenia i dostosowania programu studiów do oczekiwań rynku pracy brali udział potencjalni pracodawcy, w tym absolwenci kierunku „geografia”, a zwłaszcza przedstawiciele Państwowego Instytutu Geologicznego PIB, Urzędu Morskiego w Szczecinie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz przedsiębiorstwa Geofizyka Toruń S.A. Współpraca ta jest na ogół formalna, potwierdzona umowami. Poza tym jest znaczna liczba nieformalnych, lecz ważnych inicjatyw integrujących geografię ze środowiskiem zewnętrznym.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

Należy kontynuować i intensyfikować działania w celu rozwinięcia formalnie i nieformalnie związanych związków z otoczeniem społecznym, w szczególności tych, które służą rozwojowi programów kształcenia uwzględniających postulaty interesariuszy zewnętrznych.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

1. Opis stanu faktycznego

W procesie tworzenia aktualnego programu nauczania na kierunku geografia Jednostka konsultowała jego założenia z potencjalnymi pracodawcami. W dokumentacji znajdują się odpowiednie opinie potwierdzające przeprowadzone konsultacje. Wydział współpracuje również z różnymi instytucjami w ramach realizacji praktyk zawodowych. Wykazano listę 10 instytucji współpracujących z Wydziałem (Zał. nr 5), jednakże nie dla wszystkich podmiotów przedstawiono umowy regulujące zakres praktyk i liczbę potencjalnie przyjmowanych studentów. Podmioty gospodarcze, w których studenci odbywają praktyki, biorą udział w ocenie stopnia realizacji efektów kształcenia poprzez odpowiednie opinie w dzienniczku praktyk. Wskazane jest jednak większe uporządkowanie formalnych ram współpracy z instytucjami zewnętrznymi.

2. Ocena spełnienia kryterium 3.1 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny:

Współpraca Jednostki z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia jest prowadzona i potwierdzona umowami. Można uznać, że jest ona wystarczająca do osiągnięcia założonych efektów kształcenia oraz do dostosowania profilu kształcenia do oczekiwań rynku pracy.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Opis stanu faktycznego

Studia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” nie są prowadzone we współpracy z podmiotami zewnętrznymi, ani we współpracy z żadnym organem, o którym mowa w art. 168 oraz art.168b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

Ocena : wyróżniająco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Jednostka dysponuje bardzo dobrze wyposażoną infrastrukturą dydaktyczną pozwalającą na pełne osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4
Brak

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

1. Opis stanu faktycznego

Infrastruktura dydaktyczna WNoZ US dokładnie opisana w Raporcie Samooceny została potwierdzona w trakcie wizytacji. Podstawę infrastruktury dydaktycznej stanowią sale wykładowe, w pełni wyposażone w sprzęt audiowizualny (2 sale na 130 osób, 4 sale na 50 osób), sale ćwiczeniowe i seminaryjne (7 sal na ok. 20-25 osób), sale komputerowe z dostępem do Internetu i specjalistycznym oprogramowaniem (5 sal z 92 stanowiskami oraz pracownia do analizy obrazów satelitarnych i zdjęć lotniczych) oraz laboratoria. W chwili obecnej na WNoZ funkcjonują następujące laboratoria: Laboratorium Sedymentologiczne, Laboratorium Paleobotaniczne, Instrumentalne Laboratorium Geochemiczne, Laboratorium Dendrometryczne, Laboratorium Diatomologiczne, Laboratorium Badań Bentosu, Laboratoria Komputerowe, Laboratorium Interpretacji Zdjęć Lotniczych i Obrazów Satelitarnych, Laboratorium GIS, Stacja Morska US w Międzyzdrojach z Laboratorium Kontaktu Wody i Powietrza. Laboratoria te są wyposażone w odpowiednią aparaturę naukowo-badawczą. Zespoły naukowo-dydaktyczne WNoZ dysponują ponadto szeregiem urządzeń umożliwiających prowadzenie badań terenowych, zarówno w środowisku lądowym jak i morskim, w tym specjalistycznym kutrem badawczym. Zajęcia dydaktyczne realizowane są również w Muzeum Geologicznym posiadającym kolekcje: minerałów, skał magmowych, osadowych i metamorficznych, meteorytów i tektytów, skamieniałości i skandynawskich gładów narzutowych. Wykorzystywanie przez studentów powyższej infrastruktury umożliwia pełną realizację programu kształcenia i pozwala na ich udział w badaniach naukowych. Studenci wykorzystują laboratoria i mobilną aparaturę naukowo-badawczą w ramach ćwiczeń laboratoryjnych, ćwiczeń terenowych i podczas realizacji prac dyplomowych. Infrastruktura WNoZ ulegnie w najbliższych latach dalszej poprawie, gdyż obecnie trwają prace nad budową i wyposażeniem Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego dofinansowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (zakończenie budowy planowane na koniec 2015 r.). Budynek będzie spełniał rolę interdyscyplinarnego centrum przeznaczonego dla studentów kierunków przyrodniczych realizowanych na Wydziale Nauk o Ziemi oraz Wydziale Biologii Uniwersytetu Szczecińskiego.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.1. - wyróżniająco

3. Uzasadnienie oceny

Wyróżniająca się baza dydaktyczna dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” została przedstawiona w treści dokumentów kierunku „geografia morza i wybrzeża” badanych przez Zespół w czasie wizytacji. Ich jakość i działanie ZO PKA potwierdził podczas wizytacji pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów. Studenci pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną kierunku i Uczelni.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

1. Opis stanu faktycznego

Wydział nie dysponuje odrębną biblioteką i czytelnią co jest konsekwencją faktu, iż znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie Biblioteki Głównej US. Biblioteka ta jest obecnie największą w regionie biblioteką akademicką, której zbiory obejmują łącznie ponad 1 170 000 jednostek bibliotecznych. Księgozbiór Biblioteki US kompletowany jest w oparciu o kierunki studiów i procesy naukowo-badawcze prowadzone na Uniwersytecie co zapewnia studentom dostęp do niezbędnej literatury. Przedstawiciel WNoZ sprawdza zasoby Biblioteki pod kątem dostępu studentów do literatury wskazanej w sylabusach i corocznie przedstawia Dyrekcji Biblioteki listę niezbędnych zakupów.

Wszyscy studenci US, w tym studenci WNoZ, mają dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Mogą w tym celu korzystać z 92 stanowisk komputerowych znajdujących się w salach komputerowych Wydziału lub z komputerów osobistych poprzez sieć Wi-Fi.

2. Ocena spełnienia kryterium 4.2 - wyróżniająco

2. Uzasadnienie oceny

Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku szerokie możliwości korzystania z własnych i pozauczelnianych zasobów bibliotecznych. Studenci bardzo wysoko ocenili zasoby biblioteki, ich dostępność i godziny otwarcia.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Opis stanu faktycznego
nie dotyczy

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

Ocena: w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Studenci mają na ocenianym kierunku pełną opiekę naukową i materialną oraz dostęp do informacji. Uczelnia stwarza im możliwości wyjazdów zagranicznych. Obsługa administracyjna studentów pomimo niewielkich uwag jest oceniana przez nich pozytywnie. Organizacja praktyk i aktywność Akademickiego Biura Karier daje kontakty z otoczeniem społeczno/gospodarczym co ułatwia wejście na rynek pracy. Studenci niepełnosprawni są otaczani opieką a pojawiające się problemy mogą być sprawnie rozwiązywane.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

Zaleca się by przeprowadzić szeroko zakrojoną akcję informacyjną przybliżającą studentom zasady wyjazdu w ramach programu Erasmus czy MOST i zachęcającą do korzystania z tej formy wymiany międzynarodowej. Sugeruje się, aby informacje o działalności Biura ds. Osób Niepełnosprawnych dostępne były nie tylko z poziomu strony Uczelni, ale także Wydziału również w formie elektronicznej.

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

1. Opis stanu faktycznego

Opieka dydaktyczna:

Jednostka wspiera studentów głównie przy udziale nauczycieli akademickich. Są oni dostępni dla studentów na zajęciach, konsultacjach, za pośrednictwem poczty e-mail czy dzięki indywidualnym kontaktom ze studentami.

Studenci wskazali, że jednym z mechanizmów motywujących jest stypendium Rektora dla najlepszych studentów, jednak fakt, że może je uzyskać nie więcej niż 10 % studentów sprawia, że jest ono praktycznie nieosiągalne dla większości studentów kierunku - także tych z dobrymi wynikami w nauce. Studenci wskazali jednak, że są informowani o kryteriach otrzymania stypendium i terminach składania odpowiednich wniosków.

W ocenie studentów wszelkie skargi i wnioski zgłaszane przez studentów rozpatrywane są stosunkowo szybko, studenci wskazali jednak, że są to wnioski czy podania indywidualne – nie występowały oni np. do Władz Wydziału z ogólnostudencką petycją czy wnioskiem.

Zdaniem studentów literatura podana w sylabusach przedmiotowych jest co do zasady przydatna, konieczne jest zapoznanie się z literaturą podstawową, aby osiągnąć zakładane efekty kształcenia. Studenci podkreślili, że mają wsparcie u nauczycieli akademickich, mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zasoby biblioteczne (co często jest uwzględniane).

Opieka naukowa:

Studenci mają możliwość wyboru promotora i tematu pracy dyplomowej, często jest jednak tak, że realizują temat zaproponowany przez opiekuna naukowego, który wskazuje im, jak powinna wyglądać ich praca, na czym się opierać, pomaga przy doborze literatury i wyborze kierunków badawczych. Studenci wskazali, że mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez indywidualne konsultacje z wykładowcami, wskazali, że sami nie zawsze są zaangażowani w projekty naukowe czy badawcze, ale wiedzą, że w przypadku gdyby wyrazili taką chęć otrzymaliby niezbędną pomoc i wsparcie od nauczycieli akademickich.

Opieka materialna:

Regulamin pomocy materialnej dostępny jest na stronie internetowej Uczelni, w zakładce „pomoc materialna” dostępne są także wzory podań, terminy składania dokumentów oraz inne informacje niezbędne do poprawnego złożenia wniosków. Studenci mają swój udział w systemie pomocy materialnej, są członkami komisji przyznającej stypendia.

Co do zasady studenci są zadowoleni z oferowanych im form opieki – podali, że wszelkie informacje dostępne są na stronie internetowej oraz że w razie konieczności pracownicy administracyjni udzielają stosownych porad, pomagają wypełniać wnioski, przypominają o upływających terminach.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.1 – w pełni

3. Uzasadnienie oceny:

Studenci mają zapewnione wsparcie w procesie uczenia się, zarówno na płaszczyźnie opieki dydaktycznej, naukowej i materialnej. Mają także dostęp do wszelkich informacji związanych z procesem uczenia się (pomoc materialna, naukowa, etc.) za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, z której treścią zapoznali się członkowie Zespołu Oceniającego PKA.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

1. Opis stanu faktycznego

Uczelnia ma podpisane umowy w ramach programów mobilności studenckiej MOST oraz Erasmus +, studenci korzystają z tej możliwości umiarkowanie chętnie. Poza tymi programami mają możliwość uczestniczenia w programie Generaton BALT-Linking Maritime with the changing job market for a new Generation of Baltic Sea Experts, z którego w roku akademickim 2013/2014 skorzystało troje studentów.

Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wskazali, że kwestie organizacyjne związane z ewentualnym wyjazdem (wynajem mieszkania, finanse) sprawiają, że nie przystępują oni do rekrutacji. Wskazali, że organizowane jest spotkanie informacyjne w sprawie Erasmusa, jednak informacja na ten temat nie jest wystarczająco rozpowszechniona.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Jednostka stworzyła warunki do udziału w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, jednak nie prowadzi szeroko zakrojonej akcji informacyjnej przybliżającej studentom zasady wyjazdu w ramach programu Erasmus czy MOST – podczas spotkania z zespołem oceniającym PKA tylko nieliczni mieli świadomość organizowania spotkań w sprawie programu Erasmus. Sugeruje się, aby przedstawić studentom sposób uznawania przedmiotów przy wyjeździe w ramach programu Erasmus, poinformować ich o kosztach udziału w stypendium i zorganizować cykl spotkań mających na celu zaznajomienie studentów z programem i ewentualne zachęcenie ich do udziału w nim.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

1. *Opis stanu faktycznego*

Na terenie Uczelni istnieje bardzo prężnie działające Akademickie Biuro Karier Uniwersytetu Szczecińskiego, które organizuje szereg kursów, praktyk i warsztatów dedykowanych studentom Uczelni. ABK oferuje swoją pomoc w zakresie przygotowywania CV, poszukiwania miejsc pracy czy programów stażowych. Na stronie internetowej ABK zawarte są wszelkie przydatne informacje – począwszy od zakresu działania, form oferowanej pomocy, poprzez aktualności, organizowane kursy, szkolenia czy spotkania.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wskazali, że bardzo cenią sobie działalność Akademickiego Biura Karier, do którego zgłaszają się po niezbędną pomoc.

Akademickie Biuro Karier oferuje studentom możliwość odbycia stażów czy praktyk, które niejednokrotnie kończą się zatrudnieniem studenta- stażysty. Pracownicy Biura Karier dbają o jakość posiadanych kontaktów, niejednokrotnie przeprowadzają wizytację miejsc, w których studenci odbywają praktyki czy staże, aby na bieżąco rozmawiać o kwestiach związanych z ich przeprowadzaniem.

2. **Ocena spełnienia kryterium 5.3 - w pełni**

3. Uzasadnienie oceny

Spotkanie z pracownikami Akademickiego Biura Karier, opinie studentów wygłaszane podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA oraz lektura informacji i dokumentów zawartych na stronie internetowej ABK pozwoliła na konstatację, że Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki kontaktu ze środowiskiem gospodarczo – społecznym.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

1. *Opis stanu faktycznego*

Na terenie Wydziału znajdują się udogodnienia dla osób z niepełnosprawnością ruchową- przy schodach zainstalowane są transportery, tzw. schodozłazy, toalety na terenie Wydziału są przystosowane dla osób z niepełnosprawnych.

Studenci niepełnosprawni mają możliwość ubiegania się o stypendium dla osób niepełnosprawnych, a jego wysokość zależy od stopnia niepełnosprawności.

Na terenie Uczelni osoby z niepełnosprawnościami mogą korzystać z pomocy psychologa, przy Uczelni działa też Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych, którego zadaniem jest proponowanie studentom niepełnosprawnym i przewlekle chorym szereg rozwiązań, mających ułatwić ich studiowanie.

Na stronie internetowej Biura zawarty jest jego zakres działalności oraz dane kontaktowe.

2. **Ocena spełnienia kryterium 5.4- w pełni**

3. Uzasadnienie oceny

Studenci niepełnosprawni mają zapewnione zaplecze naukowe, dydaktyczne oraz materialne, stworzona została specjalna jednostka, której zadaniem jest pomoc studentom niepełnosprawnym i przewlekle chorym. Sugeruje się, aby informacje o jej działalności dostępne były nie tylko z poziomu strony Uczelni, ale także by na stronie wydziałowej znajdował się odnośnik do zakładki BON. W zakładce „kontakty” podane zostały jedynie numery telefonów i adres, proponuje się, aby na stronie znalazł się także adres e-mail, tak, aby osoby zainteresowane miały możliwość kontaktu z pracownikami Biura także za pomocą poczty elektronicznej.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. *Opis stanu faktycznego*

W ocenie studentów godziny otwarcia dziekanatu odpowiadają potrzebom studentów co do zasady, jednak podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, iż dobrym pomysłem byłoby wydłużenie pracy dziekanatu w okresie sesyjnym i na początku roku akademickiego, kiedy kolejki do dziekanatu są dłuższe niż w trakcie roku akademickiego, a czas jego otwarcia nie ulegają wydłużeniu.

Studenci wskazali, że wszelkie decyzje wydawane są terminowo, są oni też informowani np. o

upływie terminu do składania wniosków stypendialnych.

Studenci mieli zastrzeżenia odnośnie do ogłaszania planu zajęć - wskazali, że podawany jest on do wiadomości studentów ok. 4 – 5 dni przed rozpoczęciem kolejnego semestru/roku akademickiego, co w ich ocenie jest terminem zbyt późnym. Wskazali, że plan powinien być podany minimum z 2 – tygodniowym wyprzedzeniem.

Wszelkie informacje zarówno odnoszące się do zasad przyznawania pomocy materialnej, do struktury programu kształcenia, planów zajęć są dostępne na stronie internetowej i są na bieżąco aktualizowane.

2. Ocena spełnienia kryterium 5.5 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Na podstawie opinii studentów, lektury strony internetowej Wydziału oraz analizy własnej można stwierdzić, iż Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów oraz publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

ocena w odniesieniu do kryterium 6: w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6

Na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego opracowano i stosuje się Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK). Jego struktura jest przejrzysta. W tworzeniu i funkcjonowaniu Systemu biorą udział przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym przedstawiciele pracodawców. Stosowane procedury oraz narzędzia umożliwiają doskonalenie jakości kształcenia. Stworzono też podstawy monitorowania i okresowej oceny działania Systemu. System zawiera procedury obejmujące wszystkie obszary istotne dla jakości kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

Zaleca się zwiększenie liczby przedstawicieli studentów w Radzie Wydziału, tak by skład spełniał wymogi ustawowe.

Zaleca się by studenci mieli możliwości oceny zasad oceniania w formie ankietyzacji.

Zaleca się stworzenie ankiety, która poza pytaniami związanymi z ocenianym przedmiotem zawierać też będzie część pytań ogólnych odnoszących się bezpośrednio do satysfakcji ze studiowania, oceny obsługi administracyjnej czy bazy dydaktycznej. Wyniki ankiet powinny być publikowane, a informacja o ich publikacji powinna być odpowiednio wyeksponowana, tak, aby dotarła do jak największej liczby osób.

Spotkanie ze studentami, lektura materiałów związanych z Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia, a także z Samorządem Studenckim pozwalają na konstatację, że należy usprawnić sposób komunikowania się i przepływu informacji, tak, aby studenci byli informowani o podejmowanych na ich rzecz działaniach. Temu mogą służyć cykliczne spotkania studentów kierunku z Władzami Wydziału, w celu omówienia bieżących kwestii związanych ze studiowaniem, zgłaszania uwag odnoszących się do ewentualnych zmian w planach i programach studiów oraz innych spraw co pozwoliłoby osobom zasiadającym w gremiach ds. jakości kształcenia w jeszcze większy sposób mieć wgląd w sprawy studenckie związane z nauką, procesem dydaktycznym czy opieką materialną.

Konieczne jest zintensyfikowanie działań mających wpływ na podniesienie kwalifikacji naukowych nauczycieli akademickich (ze stopniem naukowym doktora), gdyż dotychczasowe działania motywacyjne są niewystarczające.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

Opis stanu faktycznego

6.1.1

Program i plan studiów oraz efekty kształcenia na kierunku „geografia” zostały przyjęte przez Radę Wydziału Nauk o Ziemi, a następnie zatwierdzone uchwałą przez Senat Uniwersytetu Szczecińskiego. Projekt efektów kształcenia opracowany został przez Zespół Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia po uwzględnieniu konsultacji i opinii interesariuszy zewnętrznych (przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku lokalnym i ogólnopolskim w obszarze właściwym dla prowadzonego kierunku studiów), a następnie sprawdzony przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Programów Kształcenia oraz przez Uczelnianą Komisję ds. Kształcenia, która rekomendowała opracowane efekty Senatowi Uczelni. Udział interesariuszy wewnętrznych w projektowaniu efektów kształcenia oraz zmian programów kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” zapewniony jest poprzez ich uczestnictwo w posiedzeniach organów kolegialnych. Do interesariuszy wewnętrznych, którzy realizują określone zadania związane z projektowaniem efektów kształcenia należą: nauczyciele akademicy, studenci, a także Rektor, Prorektorzy i Dziekani oraz Samorząd Studencki (opiniowanie efektów kształcenia i planów studiów).

Studenci uczestniczyli w posiedzeniach organów kolegialnych, podczas których uchwalane były programy studiów dla wizytowanego kierunku studiów. Z powodu krótkiego okresu prowadzenia kierunku „geografia morza i wybrzeża” zakładane efekty kształcenia nie były korygowane. Przedstawiciele studentów zostali powołani do organów kolegialnych: Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia i Zespołu Kierunków Geografii oraz Geografii Morza i Wybrzeża ds. Jakości i Programów Kształcenia. Analiza składu Rady Wydziału Nauk o Ziemi pozwala zauważyć, iż nie został jednak spełniony obowiązek minimalnego udziału studentów i doktorantów na poziomie co najmniej 20% ogólnego składu rady podstawowej jednostki organizacyjnej Uczelni, określony w art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o Szkolnictwie wyższym. Obecnie studenci i doktoranci mają łącznie 5 przedstawicieli, a powinni mieć co najmniej 7 przy ogólnej

liczbie 34 osób całego składu Rady Wydziału. Przedstawiciel studentów kierunku „geografia morza i wybrzeża” uczestniczy w posiedzeniach Zespołu Kierunków Geografii oraz Geografii Morza i Wybrzeża ds. Jakości i Programów Kształcenia. Studenci posiadają autonomię w zakresie delegowania przedstawicieli studentów do odpowiednich gremiów, jednak nie zawsze osoby do nich delegowane uczestniczą w posiedzeniach (frekwencja studentów na posiedzeniach Rady Wydziału wynosi ok. 25-50%).

Ocena spełnienia kryterium 6.1.1. – w pełni

Uzasadnienie oceny

Jednostka rozwinęła poprawny system projektowania i zmiany efektów kształcenia, odbywający się przy udziale przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych. Zaleca się jednak pełniejszy udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez ich stałe uczestnictwo w pracach Zespołu merytorycznie odpowiedzialnego za kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża” oraz poszerzenie składu Rady Wydziału, tak by spełnione zostały wymagania określone obowiązującymi przepisami prawa.

6.1.2 Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dokonywane jest na kierunku „geografia morza i wybrzeża” w sposób ciągły. Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie wszystkich wymaganych planem studiów egzaminów, uzyskanie zaliczeń, osiągnięcie wymaganej liczby punktów ECTS, a także przygotowanie pracy licencjackiej i pozytywny wynik egzaminu licencjackiego. Z uwagi na małą liczbę studentów możliwe jest, zdaniem kadry akademickiej, monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na bieżąco. Bezpośredni kontakt nauczycieli akademickich z studentami, w czasie realizowanych zajęć dydaktycznych umożliwia zdiagnozowanie i bieżące uzupełnienie braków w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych objętych treścią przedmiotu w ramach przyjętego programu kształcenia. Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się także na podstawie wyników prac zaliczeniowych, egzaminów, hospitacji prowadzonych zajęć dydaktycznych, analizy sylabusów, przygotowywanych prac dyplomowych, a także wyników ankiet wypełnianych przez studentów. Na Wydziale prowadzącym oceniany kierunek studiów opracowano w ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia procedury dotyczące monitorowania, weryfikacji i dokumentowania efektów kształcenia, oceniania studentów i sposoby przechowywania prac, a także procedurę dyplomowania (określającą wymogi merytoryczne, metodologiczne, formalne oraz zasady oceniania prac).

Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programów Kształcenia jako podmiot odpowiedzialny za zapewnienie i ocenę jakości kształcenia, opracowuje sprawozdania z realizacji efektów kształcenia oraz propozycje rozwiązań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia,

6.1.2 Procedury monitorowania stopnia zakładanych efektów kształcenia zostały opracowane w ramach Wydziałowego Systemu Zapewniania Efektów Kształcenia. Podczas posiedzeń odpowiednich gremiów są omawiane wyniki uzyskiwane w procesie monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, weryfikowana jest liczebność grup studenckich, zasad oceniania i wystawiania uzyskiwanych ocen, a także przeprowadzana jest weryfikacja oceny prac dyplomowych pod kątem naruszania praw autorskich.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.2 – w pełni

Uzasadnienie oceny

Procedury oraz narzędzia służące budowaniu jakości kształcenia wspierają proces doskonalenia jakości kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża”, który jest monitorowany i poddawany okresowej ocenie. Struktura podmiotowa organów kolegialnych i jednoosobowych jest właściwa dla podejmowania działań i realizacji postulatów dotyczących monitorowania realizacji efektów kształcenia. Sprawy związane z monitorowaniem osiągania efektów kształcenia są omawiane na posiedzeniach organów kolegialnych Wydziału i Uczelni. Weryfikowana jest liczebność grup studenckich, zasady oceniania i wystawiania uzyskiwanych ocen, oraz weryfikacja oceny prac dyplomowych pod kątem naruszania praw autorskich. Monitorowanie osiągania

zakładanych efektów kształcenia jest skuteczne.

6.1.3.

Weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia obejmuje wszystkie etapy kształcenia, począwszy od prowadzenia jej w trakcie zajęć dydaktycznych (zajęć praktycznych - laboratoriów, ćwiczeń terenowych, warsztatów, seminariów), poprzez weryfikację podczas zaliczeń i egzaminów (w formie pisemnej i ustnej, kolokwiów, sprawdzianów, projektów), aż po egzamin dyplomowy. Sposób oceniania prac zaliczeniowych, egzaminów, czy innych form weryfikacji zależy od specyfiki przedmiotu. Ocenę osiągniętych efektów kształcenia umożliwia system ich weryfikacji, określony stosownymi procedurami, a także w ujęciu ogólnym - Regulaminem studiów US. Na Wydziale prowadzącym kierunek „geografia morza i wybrzeża” przyjęto procedury weryfikacji osiągniętych przez studentów zakładanych efektów kształcenia w trakcie realizacji poszczególnych przedmiotów, seminarium dyplomowego, przygotowania pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego. W czerwcu 2015 r. powołano Wydziałową Komisję Weryfikującą Efekty Ucznia dla kierunków Geografia i Oceanografia. W procesie dyplomowania przewidziany jest wybór seminarium dyplomowego, analiza tematyki i zakresu prac dyplomowych, zasady przydzielania promotora, tryb złożenia pracy i przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych proponują promotorzy, a także studenci, zatwierdza je Rada Wydziału. Oceny i wnioski dotyczące poszczególnych elementów procesu dyplomowania kierowane są przez studentów i nauczycieli akademickich do Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Programów Kształcenia, który na podstawie powyższych informacji przygotowuje ocenę funkcjonowania Sytemu i przedstawia ją na posiedzeniu Rady Wydziału. Efekty osiągnięte w procesie dyplomowania są monitorowane. Na Wydziale funkcjonuje również procedura antyplagiatowa, której stosowanie przeciwdziała naruszeniu praw autorskich i wykorzystaniu cudzej własności intelektualnej. Autorzy i promotorzy prac złożyli ponadto oświadczenia potwierdzające samodzielność przy ich tworzeniu.

Procedury obowiązujące w Jednostce przewidują możliwość składania propozycji modyfikacji zakładanych efektów kształcenia oraz metod ich oceny przy udziale interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych. Weryfikacja osiągniętych efektów przeprowadza się również podczas badania losów zawodowych absolwentów, a także w mniejszym zakresie na podstawie analizy ankiet studenckich. Zespół Kierunku Geografia Morza i Wybrzeża ds. Jakości i Programów Kształcenia dokonuje okresowej analizy programów kształcenia pod względem ich zgodności z przepisami prawa, z zakładanymi efektami kształcenia i kwalifikacjami związanymi z ukończeniem studiów. Koordynatorzy poszczególnych przedmiotów opracowują propozycje nowych sylabusów wraz z metodami oceny studenta i weryfikacji zakładanych efektów kształcenia z uwzględnieniem analizy prac studentów oraz egzaminem dyplomowym.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.3 – w pełni

Uzasadnienie oceny

WSZJK posiada narzędzia umożliwiające skuteczną weryfikację zakładanych efektów kształcenia. Ocena procesu weryfikacji efektów kształcenia na poziomie indywidualnych osiągnięć studentów jest przedmiotem obrad organów kolegialnych funkcjonujących w strukturze WSZJK.

6.1.4.

Zgodnie z wytycznymi określonymi obowiązującymi przepisami prawa Senat Uniwersytet Szczecińskiego przyjął w terminie do 30 czerwca 2015 r. Uchwałę w sprawie potwierdzania efektów uczenia się. Wydział Nauk o Ziemi, który prowadzi kształcenia na ocenianym kierunku studiów uprawniony jest zgodnie z art. 170e ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.) do potwierdzania efektów uczenia się na danym kierunku, poziomie i profilu, bowiem posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w obszarze nauk przyrodniczych, dziedzinie nauk o Ziemi, do których przyporządkowano kierunek „geografia morza i wybrzeża”. Jednostka dopiero jest w trakcie wdrażania procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.4 – w pełni

Uzasadnienie oceny

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów określone zostały poprawnie, jednak Jednostka dopiero jest w trakcie wdrażania powyższej procedury. Oceny WSZJK w tym procesie będzie można zatem dokonać w terminie późniejszym. Podkreśla się jednak pozytywne działanie w zakresie reagowania na zmieniające się uregulowania prawne.

6.1.5.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 23/2013 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 25 marca 2013 r., jednostką odpowiedzialną za monitorowanie losów zawodowych absolwentów Uczelni jest Akademickie Biuro Karier, którego działalność ukierunkowana jest na przygotowanie studentów do skutecznego wejścia na rynek pracy po zakończeniu studiów lub w trakcie ich trwania. Zadaniem Biura jest ponadto tworzenie Bazy Absolwentów Uniwersytetu oraz przeprowadzanie badań karier zawodowych absolwentów za pomocą ankiety *Monitorowanie Karier Zawodowych Absolwentów*. Studenci, którzy wyrazili zgodę na udział w badaniach, wypełniają kwestionariusz ankietowy po 6 miesiącach, 3 oraz 5 latach od dnia ukończenia studiów. ABK zajmuje się przetwarzaniem, analizą wyników oraz opracowaniem i przedstawieniem prorektorowi ds. kształcenia raportu zbiorczego z powyższego. Raport pt. *Monitorowanie karier zawodowych absolwentów Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Szczecińskiego – edycja I i II* (wydanego w październiku 2015 r.) dotyczy badania z roku akademickiego 2013/2014 oraz z pierwszej połowy 2015 r. i nie zawiera informacji na temat absolwentów kierunku „geografia morza i wybrzeża”, ponieważ pierwsi pojawili się oni dopiero pod koniec roku akademickiego 2014/2015. Na Wydziale opracowano i stosuje się procedurę pt. *Monitorowanie karier zawodowych absolwentów i zbieranie opinii pracodawców na temat programów kształcenia*, zgodnie z którą pierwsze badanie absolwentów wizytowanego kierunku przeprowadzi się po 6 miesiącach od ukończenia studiów.

Akademickie Biuro Karier przeprowadziło również badania ankietowe pracodawców w celu pozyskania ich opinii na temat zatrudnianych studentów lub absolwentów oraz dostosowania kierunków i programów kształcenia do potrzeb rynku pracy.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.5 – w pełni

Uzasadnienie oceny

WSZJK zawiera narzędzia umożliwiające wykorzystywanie wyników badań absolwentów do doskonalenia programu kształcenia. Uczelnia posiada system monitorowania losów zawodowych absolwentów, który rozwijany jest już od 2006 r. Wyniki badań przeprowadzonych przez ABK mają wpływ na podejmowane przez jednostki działania w kontekście modyfikacji programu studiów i prezentowanej oferty kształcenia, jednak pierwsze badanie absolwentów kierunku „geografia morza i wybrzeża” przeprowadzone zostanie nie wcześniej, niż w styczniu 2016 r.

6.1.6.

Elementami prowadzonej polityki kadrowej są procedury WSZJK: Dbłość o wysoki poziom kadry dydaktycznej, Procedury ankietowania studentów i doktorantów oraz Hospitacji zajęć dydaktycznych. W wyniku ich stosowania kierownicy jednostek omawiają ich wyniki oraz przedstawiają podjęte działania. Za poziom kadry dydaktycznej odpowiedzialny jest Dziekan, który z Zespołem Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia dokonuje systematycznej analizy i oceny kadry w zakresie m.in. minimum kadrowego, zgodności dorobku naukowego i kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz jej doświadczenia zawodowego z zakładanymi na kierunku „geografia morza i wybrzeża” efektami kształcenia oraz prawidłowości i zgodności przydzielania pracownikom obowiązków dydaktycznych (w szczególności wykładów, seminariów i prac dyplomowych). Wyniki analiz brane są pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich oraz przy tworzeniu polityki kadrowej Wydziału. Analiza obejmuje okresową ocenę pracowników naukowo-dydaktycznych i pracowników dydaktycznych oraz wyniki ankietyzacji: oceny zajęć dydaktycznych przez studentów i doktorantów oraz okresowych hospitacji zajęć dydaktycznych, które są jedną z form doboru i weryfikacji nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia

dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Wyniki hospitacji są omawiane, i stanowią podstawę do skutecznej weryfikacji przydatności nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć.

Ocena okresowa nauczycieli akademickich dotyczy wszystkich nauczycieli akademickich i przeprowadzana jest za pomocą arkusza oceny zatwierdzonego przez Radę Wydziału, który uwzględnia: wywiązywanie się z pracy naukowej i z obowiązków dydaktycznych; osiągnięcia związane z kształceniem studentów i młodej kadry naukowej, z upowszechnieniem wiedzy, ze współdziałaniem z gospodarką narodową oraz ośrodkami nauki i kultury; dorobek w zakresie: wynalazczości i racjonalizacji, recenzowania prac doktorskich i habilitacyjnych, organizowania pracy zespołów ludzkich; podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych oraz wywiązywania się z obowiązku przestrzegania m.in. prawa autorskiego i praw pokrewnych. WSZJK precyzuje, że zapewnienie wysokiej jakości kształcenia wiąże się także z ciągłym podnoszeniem kwalifikacji nauczycieli akademickich w zakresie wiedzy i umiejętności dydaktycznych, w zakresie m.in. nauczania wspomaganego nowoczesnymi technikami multimedialnymi, metod i technik nauczania na odległość oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry. Analizę i ocenę kadry przeprowadzają przede wszystkim Zespół Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia, Dziekan Wydziału, jak również Komisja ds. Oceny Okresowej.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.6 – w pełni

Uzasadnienie oceny

WSZJK Oceniając rolę WSZJK w zakresie wsparcia prowadzonej polityki kadrowej można przyjąć, iż spełnia przypisane mu zadania. Polityka kadrowa wykorzystuje systemy ocen nauczycieli akademickich, a wyniki tych ocen brane są pod uwagę przy obsadzie zajęć. Można zatem stwierdzić, że polityka kadrowa w odniesieniu do osób prowadzących zajęcia jest prawidłowa, jednakże konieczne jest zintensyfikowanie działań mających wpływ na podnoszenie kwalifikacji naukowych nauczycieli akademickich (ze stopniem naukowym doktora), gdyż zdaniem osób obecnych na spotkaniu z Zespołem Oceniającym dotychczasowe działania motywacyjne są niewystarczające.

6.1.7.

Ocena nauczycieli akademickich dokonywana jest przez studentów drogą ankietyzacji. Na Wydziale obowiązuje *Procedura ankietowania studentów i doktorantów*, zgodnie z którą celem ankietyzacji przeprowadzanej po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów jest wykorzystanie jej wyników w celu podnoszenia jakości kształcenia oraz realizowania polityki kadrowej Jednostki prowadzącej wizytowany kierunek studiów. Wyniki ewaluacji są brane pod uwagę przy okresowej ocenie pracownika dydaktyczno-naukowego w zakresie wypełniania przez niego obowiązków dydaktycznych. Ankieta uwzględnia pytania ogólnouczelniane sformułowane przez Uczelniany Zespół Rektorski ds. Jakości i Programów Kształcenia. Za proces ankietyzacji odpowiada Prodziekan ds. Kształcenia, który w terminie 2 tyg. od jej zakończenia przekazuje kierownikom poszczególnych jednostek indywidualne wyniki ankiet zajęć prowadzonych przez pracowników dydaktycznych tych jednostek. Kierownicy jednostek dokonują wnikliwej analizy i opracowują sprawozdanie zbiorcze opisujące także sposób poprawy przez nauczycieli jakości obowiązków dydaktycznych. Prodziekan ds. Kształcenia dokonuje analizy wszystkich sprawozdań i przekazuje raport zbiorczy Wydziałowemu Zespołowi ds. Jakości i Programu Kształcenia oraz przedstawicielom Samorządu Studenckiego. Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programu Kształcenia przygotowuje przy udziale przedstawicieli Samorządu Studenckiego raport końcowy obejmujący analizę wyników ankietyzacji i propozycje działań naprawczych, który następnie zostaje omówiony na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk o Ziemi i przedłożony Pełnomocnikowi Rektora ds. Jakości Kształcenia. Z nauczycielami akademickimi ocenionymi zdaniem Władz Wydziału zbyt nisko przeprowadza się dodatkowe rozmowy mające na celu identyfikację i rozwiązanie problemu, wystąpił również przypadek rozwiązania stosunku pracy. Studenci wizytowanego kierunku nie otrzymują informacji zwrotnej o wynikach badań, nie mają też możliwości dołączenia do wypełnionej ankiety swoich uwag czy wypełnienia jej w innym terminie niż wyznaczony. Wyniki ankiet powinny być publikowane, a informacja o ich publikacji odpowiednio wyeksponowana tak, aby dotarła do jak największej liczby osób.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.7 – w pełni

Uzasadnienie oceny

WSZJK na ocenianym Wydziale zawiera narzędzia oceny kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Przedstawiciele studentów uczestniczą wprawdzie w procesie analizy wyników i formułowaniu działań naprawczych, jednak wyniki ankiet nie są przekazywane szerszemu gronu studentów.

6.1.8.

Jednym z elementów systemu zapewniania jakości kształcenia jest ocena infrastruktury dydaktycznej, naukowej oraz wsparcie materialne studentów. Zgodnie z procedurą *Ocena warunków realizacji procesu kształcenia* przeglądów okresowych infrastruktury dydaktycznej, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych dokonuje Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programów Kształcenia, natomiast Zespół Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia dokonuje w ramach przeglądu oceny dostępności dla studentów laboratoriów pomocy naukowych (w tym biblioteki), informatycznych i audiowizualnych. Z przeglądów Zespoły sporządzają wspólne sprawozdanie, w którym zawarte są propozycje działań naprawczych. Sprawozdanie to następnie przedkładane jest Dziekanowi i Radzie Wydziału. Z informacji uzyskanych podczas wizytacji wynika, iż podjęte na Wydziale w wyniku ankietyzacji działania miały wpływ na rozwój infrastruktury dydaktycznej poprzez jej rozbudowę i modernizację (np. laboratoria komputerowe), zmieniła się ponadto organizacja prac w Dziekanacie.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.8 – w pełni

Uzasadnienie oceny

Na Wydziale WSZJK zawiera procedury i narzędzia pozwalające oceniać zasoby infrastruktury dydaktycznej. Badania opinii użytkowników są wykorzystywane.

6.1.9.

Podstawowym celem Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Jednostce prowadzącej kierunek „geografia morza i wybrzeża” jest stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu. Wydziałowy System obejmuje zbiór procedur o różnym stopniu wdrożenia, do których opracowano formularze i wzory dokumentów. Prowadzący kształcenie zobowiązani są do dokumentowania procesu kształcenia, a dokumentacja ta (testy, sprawdziany, projekty, prace etapowe, zaliczenia końcowe etc.) będąca podstawą weryfikacji efektów kształcenia przechowywana jest w zakładach/ katedrach Wydziału przez okres 3 lat od daty zakończenia kształcenia w ramach pełnego cyklu kształcenia. Powyższa dokumentacja stanowi dla Zespołu Kierunku ds. Jakości i Programów Kształcenia pomocny materiał, na podstawie którego metody weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w ramach danego przedmiotu mogą być modyfikowane i doskonalone w celu podniesienia jakości kształcenia. Wydział posiada dokumentację ilustrującą zakres prac Zespołu Kierunku Geografia Morza i Wybrzeża ds. Jakości i Programów Kształcenia (m.in. protokoły z posiedzeń) oraz Wydziałowego Zespołu ds. jakości i Programów Kształcenia (m.in. sprawozdania z działalności). Prace wykonywane są zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Ocena spełnienia kryterium 6.1.9 – w pełni

Uzasadnienie oceny

Wydział poprawnie gromadzi i wykorzystuje dane dotyczące jakości kształcenia.

6.1.10.

Studenci kierunku „geografia morza i wybrzeża” wizytowanej Jednostki mają zapewniony dostęp do planów studiów, sylabusów oraz informacji o procesie kształcenia, a także o organizacji i procedurach toku studiów, które znajdują się na stronie internetowej Wydziału i Uczelni. W

syllabusach wskazane są metody dydaktyczne, sposoby weryfikacji efektów kształcenia oraz dobór form zajęć. Ponadto wszyscy studenci informowani są na pierwszych zajęciach każdego przedmiotu na temat wymagań, jakie muszą spełnić, aby uzyskać zaliczenie. Na stronie internetowej znajdują się również procedury związane z Wydziałowym Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia. Wizytowana jednostka stosuje system informatyczny do obsługi dydaktyki. Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Programów Kształcenia zajmuje się okresowym przeglądem obsługi administracyjnej procesu kształcenia. Podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci wskazali, że nie wiedzieli, iż mogą mieć wpływ na zakres publikowanych informacji. Uczelnia nie bada satysfakcji studentów z dostępności i aktualności informacji, w sposób prawidłowy nie działa także przepływ informacji związany z podejmowanymi przez gremia działaniami a studentami (samorząd studencki w tym zakresie nie podejmuje działań, które pozwoliłyby na sprawne i rzetelne informowanie studentów o pracach organów, w których zasiadają).

2. Ocena spełnienia kryterium 6.1 z uwzględnieniem kryteriów od 6.1.1 do 6.1.1.10 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny

Funkcjonujący Na Wydziale Nauk o Ziemi Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia posiada przejrzystą strukturę, a w jego działanie zaangażowani są przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. System zawiera procedury monitorowania jego funkcjonowania, a stosowanie ich, a także określonych narzędzi umożliwia doskonalenie jakości kształcenia. Wyniki stosowanej oceny efektów kształcenia stanowią podstawę zmian programu studiów oraz metod jego realizacji. Zaleca się upowszechnianie wyników ankiet szerszemu gronu odbiorców.

Wydział poprawnie gromadzi i wykorzystuje dane dotyczące jakości kształcenia. Na podstawie uzyskanych podczas wizytacji informacji można uznać, że system informacyjny skierowany do środowiska akademickiego jest poprawny, a Jednostka zapewnia niezbędny dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia stwarza studentom możliwość udziału w organach kolegialnych i gremiach związanych z opracowywaniem planów i programów studiów, jednak nie zapewnia im min. 20 % reprezentantów (co zostało ustalone m.in. na podstawie Uchwały Rady Wydziału Nauk o Ziemi z dnia 5 kwietnia 2012 r. nr 33/2012, w której określono liczbę mandatów przypadających dla poszczególnych grup społeczności akademickiej wchodzących w skład Rady Wydziału na kadencję 2012-2016, a także na podstawie listy obecności RWNóZ z dnia 7 maja 2015 r. oraz 11 czerwca 2015 r.). Udział studentów w pozostałych gremiach (m.in. Zespołu Kierunku Geografii oraz Geografii Morza i Wybrzeża ds. Jakości i Programów Kształcenia) został potwierdzony po zapoznaniu się z odpowiednimi protokołami, m.in. protokołami wzmiankowanego Zespołu z dnia 11 grudnia 2014 r., 25 września 2015 r. oraz 18 czerwca 2015 r.

Studenci mają możliwość wypełniania ankiety ewaluacyjnej odnoszącej się do nauczycieli akademickich, jednak procedura jej wypełnienia - konieczność stawienia się w określonym miejscu i czasie, a także brak pytań otwartych, brak pytań o efekty kształcenia nie pozwala na realne pozyskanie informacji związanych z procesem nauczania.

Zaleca się stworzenie ankiety, do której dostęp będzie np. via Internet, którą każdy student będzie mógł wypełnić w sposób anonimowy. Ankieta ta powinna – poza pytaniami związanymi z ocenianym przedmiotem zawierać też część pytań ogólnych odnoszących się bezpośrednio do satysfakcji ze studiowania, oceny obsługi administracyjnej czy bazy dydaktycznej. Wyniki ankiet powinny być publikowane, a informacja o ich publikacji powinna być odpowiednio wyeksponowana, tak, aby dotarła do jak największej liczby osób.

Spotkanie ze studentami, lektura materiałów związanych z Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia, a także z Samorządem Studenckim pozwalają na konstatację, że należy usprawnić sposób komunikowania się i przepływu informacji, tak, aby studenci byli informowani o podejmowanych na ich rzecz działaniach.

Rozsądnym pomysłem wydaje się być stworzenie cyklicznych spotkań studentów Wydziału (czy też kierunku) z Władzami Wydziału, podczas którego omawiane byłyby bieżące kwestie

związane ze studiowaniem, przyjmowane byłoby uwagi odnoszące się do ewentualnych zmian w planach i programach studiów, co pozwoliłoby osobom zasiadającym w gremiach ds. jakości kształcenia w jeszcze większy sposób mieć wgląd w sprawy studenckie związane z nauką, procesem dydaktycznym czy opieką materialną.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Opis stanu faktycznego

Zgromadzona dokumentacja i przeprowadzone spotkania pozwalają potwierdzić, iż na kierunku „geografia morza i wybrzeża” WNoZ Uniwersytetu Szczecińskiego dokonywana jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości. Dzięki temu, iż w procesie tym biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, o czym świadczą systematycznie powstające raporty sprawozdania i protokoły, Wydziałowy Zespół do spraw Jakości i Programów Kształcenia oraz Zespół Kierunkowy Geografii do spraw Jakości i Programów Kształcenia dokonują analizy i oceny skuteczności podejmowanych działań przewidzianych w harmonogramie.

2. Ocena spełnienia kryterium 6.2 - w pełni

3. Uzasadnienie oceny-

Zespół Wizytujący PKA stwierdza, iż zostały spełnione wszystkie warunki, a szczególnie formalne, pozwalające na pozytywną weryfikację dokonywania systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku „geografia morza i wybrzeża”, a także na wykorzystanie wyników ocen do doskonalenia systemu.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Wizytacja Zespołu PKA poprzez bezpośrednie spotkania i rozmowy, hospitacje zajęć, dokładne zapoznanie się z infrastrukturą i aparaturą oraz poprzez studiowanie dokumentacji potwierdziła w pełni trafność analizy SWOT przedstawionej w raporcie samooceny. Mocne strony kierunku przeważają nad słabymi, które są wynikiem sytuacji w skali kraju (słaba pozycja Uniwersytetu Szczecińskiego wynika z braku polityki morskiej państwa, niewielka liczba studentów wynika z braku polityki demograficznej, zaawansowanie wiekowe części kadry wynika z braku polityki edukacyjno-naukowej. Z tych powodów wyjątkowy w skali kraju potencjał kształcenia w zakresie wiedzy o morzu i wybrzeżach nie jest właściwie wykorzystany). **Szansą dla kierunku „geografia morza i wybrzeża” jest zmiana finansowania szkół wyższych i prowadzenie aktywnej polityki morskiej przez państwo. Zagrożeniem jest biurokratyzacja szkolnictwa wyższego. Zmiany w tym kierunku są najmniej kosztowne a zapewne przyniosłyby oszczędności. Istotnym zagrożeniem jest deprecjacja wartości intelektualnych w życiu publicznym i wiążący się z tym poziom systemu szkolnictwa niższych szczebli, co powoduje niewystarczające przygotowanie maturzystów do studiów wyższych.**

Zalecenia:

Szczegółowe zalecenia zostały wyszczególnione w kolejnych punktach. Można je podzielić na trzy grupy -1] wymagające działań na szczeblu Uczelni, 2] wymagające działań na szczeblu Wydziału, w tym odniesienia kierunkowych efektów kształcenia w całości do obszaru nauk przyrodniczych, 3]wymagające działań na szczeblu aktywności studentów i ich samorządu. Podstawową sprawą jest usprawnienie komunikacji pomiędzy studentami, kadrami dydaktyczną, Władzami Wydziału i Uczelni nie tylko zgodnie z istniejącymi przepisami, lecz przede wszystkim poprzez rozbudowanie komunikacji nieformalnej. Istotną rolę może odegrać zwiększenie aktywności studentów poprzez odnalezienie autentycznych form zaangażowania w życie wspólnoty akademickiej. Studencka aktywność wspomagana przez naukowo-dydaktyczną kadrami kierunku „geografia morza i wybrzeża” powinna w większym niż dotychczas stopniu kierować się na internacjonalizację studiów. Oczywiście dzisiaj zaleceniem jest naukowe i dydaktyczne wykorzystanie ostatnio powołanego ministerstwa

gospodarki morskiej.

Dobre praktyki

Na szczególną uwagę zasługuje ankietyzacja pracodawców prowadzona przez Akademickie Biuro Karier. Sposób jej prowadzenia pozwala na ścisły kontakt z interesariuszami zewnętrznymi wpływającymi w ten sposób na podnoszenie jakości kształcenia poprzez inicjatywy programowe, współpracę w zakresie praktyk, wykonywania prac dyplomowych a także wchodzenia absolwentów kierunku „geografia” na rynek pracy. Efekty różnorodnych form ankietyzacji pracodawców są dobrze udokumentowane. Na wyróżnienie zasługują także i inne formy działalności Akademickiego Biura Karier zarówno wynikające z przepisów i regulaminów, jak i z własnej inicjatywy. Wszystkie one służą podnoszeniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku i zwiększaniu szans jego absolwentów na rynku pracy. Dobrą praktyką jest także wykorzystanie położenia Uczelni, rozpoznanie perspektywicznych potrzeb gospodarki i powołanie jedyne w polskich szkołach wyższych kierunku „geografia morza i wybrzeża” o kilka lat wcześniej, niż utworzenie ministerstwa gospodarki morskiej.

